

УДК 339.17.013

Савчук Р.О.

*студент 5-го курсу Східноєвропейського
національного університету імені Лесі Українки*

Міщук А.В.

*студент 6-го курсу
Східноєвропейського національного університету
імені Лесі Українки*

Науковий керівник: Стрішенець О.М.

*д.е.н., проф. кафедри аналітичної економіки та природокористування
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*

ТОВАРНА БІРЖА ЯК ІНФРАСТРУКТУРНИЙ ЕЛЕМЕНТ РИНКУ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Функціонування сучасного ринку знаходиться в залежності від ринкового середовища, важливим елементом якого є ринкова інфраструктура, що являє собою сукупність суб'єктів господарювання, які забезпечують рух товарів. Одним з таких особливих суб'єктів господарювання виступає товарна біржа.

Сьогодні діяльність товарних бірж характеризується активізацією торгівлі та чітко вираженою тенденцією до зростання зацікавленості учасників ринку до біржового обслуговування при укладенні договорів купівлі-продажу біржової продукції.

Сучасні товарні біржі є результатом тривалої еволюції різних форм оптової торгівлі і одночасно одним із видів організованого товарного ринку. Тому біржу як класичний інститут ринкової економіки, що формує сучасний оптовий ринок, слід розглядати в організаційному, економічному та юридичному аспектах її діяльності.

У міру розвитку економічних відносин з'явилася необхідність впорядкувати, організувати на постійно діючій основі ринкові механізми, укладені в добіржевих формах економічних відносин [1].

Номенклатура біржових товарів традиційно складалася з двох основних груп - продукція сільського господарства, промислова сировина і напівфабрикати.

До групи промислової сировини та напівфабрикатів входять енергоносії (нафта, бензин, мазут, дизельне паливо), дорогоцінні метали (золото, срібло, платина, паладій) і кольорові метали (мідь, алюміній, цинк, свинець, нікель, олово). Число біржових товарів групи сільського і лісового господарства неухильно скорочується. У цю групу входять олійні (насіння, шроти, і масла), зернові (пшениця, кукурудзи, ячмінь, жито, овес), продукція тваринництва (живу велику рогату худобу і свині, м'ясо, шинку й ін), харчосмакові товари (цукор, кава, какао-боби), товари текстильної групи (бавовна, шерсть, шовк, пряжа). натуральний каучук і пиломатеріали. Серед інших товарів можна відзначити картопля і заморожений концентрат апельсинового соку. На структуру

біржових товарів впливає цілий ряд факторів, в тому числі і такий як науково-технічний прогрес.

Роль біржової торгівлі у світовій економіці й у народних господарствах окремих країн не можна переоцінити. Економісти вважають виникнення сучасної товарної біржі, не як ринку, що здійснює збут товарів, а як фінансового інституту, що полегшує ведення торгівлі і здешевлює її, так само за значенням промислової революції, і бачать у ній організуючу і планувальну силу, здатну надати динамізм всій економіці. Таким чином, в незмінних цінах біржовий оборот з товарами збільшився майже в 12 разів, що за темпами зростання значно перевершує більшість інших показників розвитку світової економіки (торгівлі, виробництва, грошової емісії і т.п.).

Сам факт повторного відродження біржі після її ліквідації в 20-х роках - достатня підстава для ствердження, що воно йде від самого життя як невідкладне явище нагальних економічних потреб суспільства. Оптова біржова торгівля - перевірена віками прогресивна форма комерційного посередництва. Немає сумніву, що, подолавши усі труднощі і перешкоди, і Україна не тільки практично реалізує цю форму комерційних відношень, але і сама включиться у світову систему біржової торгівлі.

Основними проблемами, які уповільнюють розвиток біржової діяльності в Україні, за винятком політичних, є наступні:

- незначна частка організаційного ринку;
- низький рівень ліквідності;
- недостатня капіталізація ринку;
- проблема прав акціонерів і захисту інвесторів;
- нормативне регулювання;
- депозитарна діяльність;
- недостатність податкового стимулювання;
- незначна кількість біржових інструментів;
- висока волатильність;
- непрозорість ринку;
- відсутність біржової культури;
 - недостатня кількість професіоналів;
 - дефіцит фінансових ресурсів [2].

Для покращення ситуації на біржовому ринку на нашу думку доцільно запропонувати такі заходи щодо реформування і покращення біржової діяльності:

- значно скоротити чисельність бірж, лишивши лише постійно функціонуючі із значною кількістю угод та обсягів торгів;
- знайти шляхи додаткового залучення фінансові ресурсів, для чого стимулювати власників вільних грошових коштів та гарантувати безпеку інвесторів;
- збільшити частку організованого ринку у загальному обсязі торгів;

- забезпечити захист прав інвесторів на законодавчому рівні та гарантувати повернення вкладених коштів та виконання угод;
- підвищити рівень капіталізації та ліквідності;
- реформувати депозитарну систему;
- впровадити нові інструменти біржової торгівлі;
- підвищити рівень біржової культури та відроджувати історичні традиції біржової діяльності;

Список використаних джерел

1. Стрішенець О.М. Чинники впливу макроекономічного та мікроекономічного характеру на екологічну безпеку підприємства / Перспективи розвитку економіки України : теорія, методологія, практика : матеріали XX Міжнар.,наук.-практ.конф.(25-26 травня 2015 р.) / відп. ред. Л.Г. Ліпич.-Луцк : Вежа-Друк,2015.38-39 с.

2. Стрішенець О.М. Становлення екологічної відповідальності бізнесу в Україні/ О.М Стрішенець, А.М. Колосок //актуальні проблеми економіки.-2016.-№5(179).-с.215-221.

УДК 338.26

Савчук Р.О.

студент 5-го курсу Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Науковий керівник: Павлов К. В.

к.е.н.,доцент кафедри аналітичної економіки та природокористування Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА ТА ШЛЯХИ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

На сьогодні, екологічна безпека відіграє важливу роль в існуванні будь-якої держави. Це зумовлено насамперед невпинним поглибленням екологічної кризи, йдеться про інтенсивне, якісне і кількісне знищення природних умов та ресурсів, необхідних і достатніх для існування усього живого що в свою чергу впливає на економічні можливості держави. Кожен економіст, спеціаліст народного господарства, кожна свідома людина повинна обов'язково мати загальне уявлення про особливості сучасного екологічного стану, а також про основні напрямки державної політики у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки [1].

Проблеми реалізації принципів державної екологічної політики в Україні пов'язані з недосконалістю законодавчих та нормативно-правових актів, відсутністю необхідних обсягів фінансування, неузгодженістю дій органів влади та суб'єктів господарювання, безвідповідальною, руйнівною для природи діяльністю підприємств, а головне – з необґрунтованістю, розмитістю, нечіткістю стратегічних рекомендацій і планів дій щодо формування заходів, спрямованих на їх розв'язання [2].

Метою національної екологічної політики є стабілізація і поліпшення стану навколишнього природного середовища України шляхом інтеграції